

DE

VOTO

BVRGGRAVIATVS
STROMBERGENSIS

QVAM

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DOMINO

GVILIELMO HENRICO

DVCE SAXONIAE IVLIACI CLIVIAE MONTIVM
ANGARIAE WESTPHALIAE, & reliqua,

PRÆSIDE

DN. BVRCARDO GOTTHELFFIO
STRUVIO,CONSILIARIO ET HISTORICO SAXONICO, IVRIVM ET
HISTORIARVM PROFESSORE PVBLICO

exhibet

GERHARDVS NICOLAVS RICHTERS,
LIPPIA WESTPHALVS.

Ad diem Octobr. MDCCXII.

IENÆ, Literis KREBSIANIS.

ZZ.

W O O

STANDARD BOOKS

NEW YORK
100 N. 3RD ST. N.Y.C.

BOOKS

AMERICAN BOOK CO.

100 N. 3RD ST. N.Y.C.
DEPT. 2

AMERICAN BOOK CO.

100 N. 3RD ST. N.Y.C.

DEPT. 2

AMERICAN BOOK CO.

100 N. 3RD ST. N.Y.C.

DEPT. 2

NORILISSIMO RESPONDENTI
GERHARDO NICOLAO
RICHTERS

AVCTORI DISSERTATIONIS DOCTISSIMO

S. P. D.

BVRCARD GOTTHELFF STRUVE

*Ltera nunc vice publico
Te sistis, ut utriusque iu-
ris publici & privati adse-
clam Te in hac academia
fuisse strenuum, demonstrares. Immo,
non in nudis hasisti speculationibus,
sed publico nuper exhibuisti theses
eruditae, quas in cathedra iuris ma-*

) : (

gno

gno cum eruditorum ad plausu ventila-
lasti. Nunc Reuerendissimi Celsissi-
mique Episcopi ac Principis Pader-
bornensis iura, quæ nonnullis incerta
videbantur, strenue adseruisti. Non
deessent equidem sententiæ, in quibus
in diversa plane abirem, religioni ta-
men mihi duxi, quidpiam monere vel
immutare, ut Tibi soli vindicares,
quod Tibi defendendum sumfisti ar-
gumentum. Non desunt enim inter Iu-
ris publici materias, quæ in utramque
partem possint disputari, cum non
legibus solum nitantur iura Statuum
atque Imperii, sed etiam obseruantia.
Hæc autem incerta nonnunquam
esse

esse solet, partim quod desint genuina
rerum documenta, partim etiam,
quod ipsi Scriptores vel plane defici-
ant, vel nil nisi dubia proponant
atque incerta. Qui fit, ut plures
illustrum controuersiae maioris et-
iam molis scriptis contrariis hinc in-
de ventilentur, ut saepe utrorum-
que scriptis probe examinatis, du-
bii adhuc haereamus, cui adsen-
tiamur. Certe, vel unicum exem-
plum illud declarat, in controuer-
siis, Gallos inter atque Hispanos.
Quantum in iure Gallorum adse-
rendo promeruit Blondellus, tan-
tum in iuribus Hispanicis praestitit
):(2 Cbi-

Chifletius, ita, ut utrique lectores
in suas partes rapiant. Non igitur
in Historiis solum, sed iure etiam
publico Pyrrhonismum locum habe-
re adserere non dubito. Hoc est,
quod mecum adgnosces, NOBILISSI-
ME RICHTERS, qui curam hucusque
in iuris publici questionibus enodan-
dis adhibuisti. Perge, prout cœpisti,
atque studiorum itineris cursu pene
absoluto, fructus largos cape, quos
industria Tua promeruit. Hoc est,
quod ex animo adprecor. Vale, scri-
bebam Ienæ VI Kl. Octo-
bris MDCCXII

§. I.

Vrgravios a burgis nomen sortiri, evincunt Marquard Freher. *d. orig. palat. lib. 1. 10.* Gryphiand. *de Weichbild Saxon. cap. 62. n. 5.* Kyllinger *de Ganerbiis Castrorum Discurs. III. n. 149.* burgus verò, quod vocabulum alii a græco *μύρις* sumptum putant, arcem designat, cui defendendæ præfecti erant Burgravii Hugo Grotius *de Antiqua Republ. Batavia C. 5.* Carol. du Fresne *in glossar. ad scriptor. med. & infim. latinizat. voc. Burgravius* quo intuitu Dn Cocceius *in prudent. iur. publ. XV. XXV.* docuit, *burga, vti palatia esse domus publicas, sed hæc congregandi causa facta, illa ad defendendum terras,* quanquam per burgum non solum arcem munitam, sed & oppidum eidem annexum intelligi, probent Stumpfius *in Ebron. Helvet. lib. 6. C. 12.* author *actar. Lindaviens. fol. 610.* Knipschild *de privileg. Civitat. Imperial. l. 1. C. 1. n. 56.* add. Dn, Thomas. *de Iurisd. & Magistrat. different. secundum mores German. lb. XCVIII.*

§. II.

Erant igitur Burgravii, qui munimentis, quæ arcium nomine veniunt, & locis finitimis regendis atque tuendis præstituti erant, indeque patet eorum differentia a Marchionibus, qui limitaneis, a Landgraviis, qui mediterraneis partibus erant præfecti, licet non negandum sit, vocem Burgravii & Landgravii ratione iudiciariæ potestatis synonymi-

A

ce

ce saepe usurpari. Mager. *de advocat. armat. Cap. 1. n. 82.*
 conf. Dn. *Thomas d. l. tb. 100.* Erat vero potestas Burgraviorum olim maxima tam civilis, quàm criminalis, Mager. *d. l. n. 232.* quam eo extendit Dn. de Rheiz *in Inst. iur. publ. lib. 1. tit. XVII. § 1X.* ut vel ipsis Marchionibus in civilibus ius dixerint secundum speculum Saxonicum *part. 3. art. 52.* Burgold. *ad Instrum. Pac. P. 1. D. 20. Tb. 25.*

§ III.

Cùm Episcopi antiquitus nullam jurisdictionem haberent, ceu constat ex verbis Lehmanni *in Chron. Spiren. l. 2. C. 34.* Es hat auch von Anfang der Fräncischen teutschen Königen Regierung / und so lange solches Reich in seinen Kräfften bestanden / bis zu seiner Endschafft / als es auf die Sachsen erwachsen / dem Bischoff Abt und geistliche person, wie die Nahmen haben mögen in teutschen Reich Obrigkeitliche Gewalt / landsherrliche Bottmäßigkeit und weltliches Regiment / sondern allein weltliche Bestrafung gehabt. *add. Meibom. not. ad Wittech. annal. fol. 54.* Reinec. *de origin. Saxon. fol. 22.* Aventin *l. 5 fol. 358. lib. 6. fol. 370.* Dn. Struv. *in Synonym. iur. publ. D. XVII. §. 8. in not.* hinc notat, Petr. Albin. in der Meißnischen Land Chronick *tit. 8. fol. 97.* das die Burgraffen von den Räkfern gemeiniglich zu den Bisthümern gesetzt worden / denen Stifffern und Kirchen als Verwaltere der Gerichte / welche die Bischöffe damals nicht gehabt an statt des Räkfers ben zuwohnen: imò cùm Episcoporum interesset, ut haberent, à quibus defendi possent, feuda quædam sub nomine & titulo dignitatum Principibus, Comitibus & Nobilibus offerebant qui vicissim Episcopatum defensionem spondebant. Ockel *de palat. Regio. tb. 112, in f. exemplum vide apud Rosenthal de feud.*

feud. Cap. 4. concl. 14. quamplurimi tamen Burgraviatus extiterunt qui res seculares atque terras solis Imperatoribus subiectas saltem gubernarunt, quod & fatetur idem Albinus *d. l.* das die Kaysere vor Zeiten solche Graffen und Praefectos Castellanos auf ihre oder des Reichs Burgen und Aemter ohne unterschied ob dieselbe bey den Bisthümern gewesen oder nicht / gesetzt ; cum quo faciunt Peucer. *in Chron. l. b. 5. p. 700.* Pomar. *in Chron. Saxon. fol. 160.* Coccej. *in prudent. iur. publ. C. XV. sect. 11. §. 12 P.* Strauch. *d. ff. exoter. 11. ch. VII.* author. des discours von den alten Reichs Voetzheymen fol. 28. §. dan erstlich & in not. lit. zzzx. qualis Norimbergicus fuit & Rosenburgicus. Knipschild *de privileg. Civit. Imperial. l. 5. C. III. n. 101.*

§. IV.

In statuenda prima Burgraviorum origine fluctuant Historici. Alii existimant suffectos esse Burgravios in locum *Missorum Regionum*, cum enim tempore Carolingorum Comites hinc inde Civitatibus praeficerentur, quod minus verò Reges in eos inquirere possent, locorum vetaret distantia, *Missi Regis* constituebantur, quorum munus in eo consistebat, ut provincias, sibi attributas visitarent & in Comitum officia penitus inquirerent; cum verò Francorum potentia non vilia decrementa in Germania pateretur, & Saxones Imperatores non tantum nomine dignitates aulicas mutarent, sed & haereditario jure conferrent Principibus Germaniae, hinc factum esse conjicit Ockel. *de palat. Reg. l. b. 54.* ut officia illa, quibus olim *Missi Regis*ungebantur, ad Burgravios titulo feudi principalis devolverentur. Alii primævam Burgraviorum originem & ipsorum quidem Magdeburgensium ad tempora Caroli M. referunt Cyriac. Spangenberg. *in Adelspiegel p. I. l. 10. C. 20. p. 318. & ex eo*

Spener. *Oper. herald. part. spec. l. 3. C. 22. p. 632.* verum Burgravorum nomen tempore Caroli M. necdum innotuisse, scribit Crantzius in *Saxon. Cap. XII.* quem sequitur Bertius in *Comment. Rer. German. pag. 691.* ut verisimile sit, ex periodo Saxoniorum Imperatorum & ævo præsertim Ottoniano Burgravorum originem petendam esse, ceu lex Peuceri Chronico & Schurtzleischio de *Marchia Misnensi* probat Horn. De *Burgraviu Magdeburgicu* p. 6. & licet ab initio Burgravorum dignitas videretur ambulatoria, meritis tamen eorum, qui primi cum laude honorem eum gesserunt, hæreditaria dein ad posteros devoluta fuit Vossius in *Comment. de gestis Fabiani Burgravi à Dhona pag. 15. in f. seq.*

§. V.

Varios in Germania Burgravios recenset Goldast. *Constit. Imperial. p. 1. pag. 17. seq.* Albin. in *Chronic. Misnensi tit. 3. §. 199.* quorum tamen non eadem fuit conditio, ceu constat ex verbis Freheri de *orig. palat. cap. 5.* dum ait: *sed hoc monitu dignum, horum ipsorum quamvis omnes peræque distos invenerim alios tamen latiores & generaliores alios speciales & angustiores quique sub illis contineantur, videri, nimirum quia & aliquilibus eorum pagorum Comites aliis Duces aliis etiam Patriis pro eorum qualitate add. idem C. 6. p. 72.* Erant scilicet alii in nuda Comitum dignitate ceu Dhonavienses, Friedburgenses Kirchbergenses &c. vid. D. Struv. *S. d. J. D. XX. §. XXXV.* alii simul dignitate Principali pollebant, quales fuerunt Noribergensis Misnensis, Strombergensis.

§. VI.

Nobis nunc non de omnibus, sed de Burgraviatu solum Strombergensi, & ratione illius quæsitio in Comitibus voto, pau-

pauca differere lubet. Licet verò de primia Burgraviatus Strombergenſis origine hiftoriarum monumenta ſilentia eundem tamen inter antiquiſſima Weſtphaliæ dominia reſerri teſtis luculentus eſt Herman. Hammelm. *de Weſtphalia antiqua* pag. 62. & Stromburg caſtrum antiquiſſimum dicitur Limnzo *de I. P. tom. 1. l. 4. C. 4. n. 87.* tantamque antiquitus fuiſſe Burgraviū Strombergenſis dignitatem nonnulli exiſtimant, ut inter quatuor Imperii Burgravios locum obtinuerit, vid. tabulam Quaternionum apud Goldaſt. *tom. univ. Conſtit. Imp. pag. 35.* aded ut primus inter Burgravios locus Strombergenſibus adſcribatur, ſed Quaterniones ſubleſæ fidei & inter paleas iuris publici referendos eſſe facile conſtat, cum & Magdeburgenſi Burgravio primus inter Burgravios locus tribuatur ab Electore Saxoniz Ioh. Fridrico de An. 1540. ap. Hordlederum *de Cauſ. belli german. l. 4. C. 9. n. 108. pag. 23. ibi* Der Burggraß zu Magdeburg der vier Burggraffen des Reichs einer / auch antſtande der erſte vor alters geveſen / proinde, quamvis Quaterniones fide hiftorica niterentur, de primo tamen inter Burgravios loco dubitandi locus relinqueretur, Tametiſ igitur tabula Quaternionum fundamendum legale non habeat, illis tamen qui ab antiquo eidem inſerti reperiuntur ſingularem ſplendorem præ cæteris ſui ordinis conciliat, ad quem conſervandum non immerito axiomate illo hodiernum utuntur B. de Lynck. *in anal. ad Schweder. juſpubl. ſect. 2. C. 1. §. 7.*

§. VII.

Dubitatum hæſtenuſ fuit, ubi terrarum ſita ſit Strombergia Burgraviatus dignitate inſignis, Pfanner *hiſtor. Comitior. lib. 4. §. 82. Europäiſcher Herold pag. 374.* aliqui in Palatinatu inferiore eam ſitam eſſe ſuſpicantur, intei

A 1

quora

quos chorum ducit Freherus in not. ad Petrum de Andlo
in Roman. Imper. Repräsentat. lib. 1. C. 16. quem sequitur Li-
 mnæus *tom. 1. iur. publ. l. 4. C. 4. n. 87.* dum ait *Stromburgum*
autem est castrum antiquissimum auf den Hundswald / inter
Simeram & Kreuzenach præfecturam maximam annexam ha-
bens, hodie est ditionis Palatina, iisdem Limnæi verbis in-
hæret Oldenburg. ad Instrum. Pac. P. 1. Disc. 20. §. 25. Imhoff,
 in *Notit. Procer. Imper. l. 2. C. 9. §. 20.* ipse tamen Limnæus in
addit. ad d. l. p. 240. Oldenburger in *Limnæo enucleato l. 2.*
C. 15. n. 25. Imhoff. in *Notit. Procer. l. 3. C. 19. §. 5.* à priori
 sententia recedunt. Rectius igitur Burgraviatus Stromber-
 gensis situm, in Episcopatu Monasteriensi quærimus cum
 Hermanno Hammelmanno *de familiis emortuis p. 68.* cuius
 verba hic lubet adscribere. *Stromburg fuit quartum unius*
ex Burgraviis Imperii dominium, cujus arx ejus nominis est
sita jam in ditione Monasteriensi in vicinia urbis Wildenbruggii
& sub eo Burgraviatu fuit Præfectura Craßenstein qua jam
Nobilibus de Wenden paret. conf. Erdvini Erdmanni Chron,
Osnabrugense p. 235. in Meibom. tom. II. Rer. German. Spener.
Op. herald. part. special. l. III. c. XXV. §. X. Luca Fürsten-
 Sahl *p. 798.* Coccej. in *prudens. iur. publ. C. XV. Sect. 11,*
§. XXV. Dn. Struv. *Syntagm. J. P. D. XX. §. XXXIV.*
 Juncker *Geograph. med. ætat. vac. Stromburg.* atque veram
 esse sententiam de situ Burgraviatus Strombergenensis in
 Episcopatu Monasteriensi comprobat ipsiusmet Episco-
 pi Monasteriensis Christophori Bernhards assertio,
 quâ in libello iterato ad Imperat. Ferdinand. III. ultro
 agnoscit, terras Burgraviatus Strombergenensis Episcopatu
 Monasteriensi à Prædecessoribus suis incorporatas esse apud
 Limnæum *tom. II. addit. ad. l. 4. C. 4. p. 241. ubi p. 243.* hæc
 reperies verba und obzwar meine Vorfahren dasselbe
 (Burggraffthum Stromberg) meinem Stifft einver-
 leibt

leibt und in eine Vornehme Pflegerey und Kempter redigiret &c. ex quibus abunde colligere licet, Burgraviatum Strombergensem in Episcopatu Monasteriensi situm esse, quomodo enim Burgraviatus hic Episcopatu Monasteriensi potuisset incorporari, si ille juxta aliorum sententiam adhuc hodie ditionis Palatinæ foret, situmque haberet in Hunnorum tractu, cum Episcopus Monasteriensis in illum nihil juris prætendat, ideoque nihil de eo Episcopatu Monasteriensi sit incorporatum. vid. Textor. in *jur. publ. Tit. XI. n. 654.*

§. VIII,

Exposita de situ Burgraviatus Strombergensis controversia, videndum porro, quomodo hic ad Episcopatum Monasteriensem devolutus fuerit. Erat scilicet ultimus ex Burgraviorum Strombergensium Stemmata Burchardus, qui cum multis spoliis Episcopatum Monasteriensem infestaret anno Domini 1372. Monasteriensis Episcopus Florentius (quem trigessimum Octavum inter Episcopos Monasteriensi Ecclesiæ utiliter præfuisse memorat Krantzius in *Metropolib. IX. cap. 45.*) castrum Stromberge rebelle & indomitum Ecclesiæ suæ subegit Erdvin. Erdman in *Chron. Osnabrug. p. 235. in Meibom. tom. II. rer. germ.* quod & innuunt verba *Chronici Oldenburgensis pag. 152.* Bey dieses Grafen Conradten des II. Regierung / hat Florentius / geborhner Herr zu Wernelindhose / ist eine Herrligkeit bey der Stadt Neusse gelegen /) und der acht und dreißigste Bischoff zu Münster die Burggraffschafft Stromberg welches ist die vierte Burggraffschafft des Reichs Anno 1372. mit Hülff des Bischoffen zu Dönnabrügge und Grafen Otten zu Tecklenburg / eingenommen / und bey das Stiff Münster gelegt / wie dann auch solch Schloß und

und Ambt noch jetzt / beyim Stifft Münster ist. Idem
 comprobat Joh. Gualterius in *Chronico Chronicor. Ecclesiast.
 politic. pag. 1563.* Cum verò Burchardus sub finem anni
 1376. Ritbergensium & Sufatensium ope adjutus castrum
 suum recepisset, convocata prædonum colluvie majori vi
 quam ante in Diocæsini Monasteriensis debacchari cœpit,
 ut furor illius nulli perpercerit. De novo igitur Florentius
 Episcopus implorata Henrici Spegelii Episcopi Paderbor-
 nensis & Theodorici Osnabrugensis Diocæseos Administra-
 toris ope, Burchardum aggreditur, castrum Strombergense
 arcu obsidione cingit premittitque. Cum verò Burchardus
 rem ad extrema deduci animadverteret, fugâ elabiturâ Co-
 mite Tecklenburgico in arcem Rhedanam receptus. Schaten.
Annal. Paderbornens. ad an. 1376.

S. IX.

Anno igitur 1377. adversus Comitem Tecklenburgen-
 sem Ottonem bellum recrudescit, cum, quod Burchardum
 in arcem Rhedanam recepisset ad novam prædæ licentiam,
 quem ob commissa scelera ex imperio Imperator proscri-
 pserat, tum quod ipse Comes Tecklenburgensis vicinos Epi-
 scopatus multis spoliis divexaret; Bello proinde ab Episcopis
 Monasteriensi, Paderbornensi & Osnabrugensis eò adigitur
 Comes, ut in æquas cum iis condiciones descenderet, eaque
 lege pax data, ut Burgraviatus Strombergensis cederet Epi-
 scopo Monasteriensi, castra expugnata manerent Osnabru-
 gensi, & quæ præcipua belli adversus Comitem suscepti cau-
 sa erat, ut Burgraviatum & finibus suis ejiceret, nec imposte-
 rum ullo modo ei adlisteret. Schaten. *Annal. Paderb. p. II,
 lib. XII. pag. 397. 398.*

S. X.

Cum verò fidem sancte datam non servaret Comes
 Tecklen-

Teklenburgicus, anno 1379. eadem belli flamma resuscitata, & tribus Episcopis demum accessit Comes de Marca, Herman. Hammelm. in *bislor. Comit. de Marca* p. 531. inter opera ejus genealog. *historic. de Westphal. & Saxon. infer. Chronicon Osnabrugense* p. 236. quanquam duos Comites Marcanos Engelbertum & Theodoricum adfuisse memorant *Annales Paderb.* p. 11. l. 6. tit. XIV. pag. 407. Nec alium martialis flammæ fomitem innuunt *Annal. d. l. p. 406.* quàm quod Comes Burgravium Strombergensem ante biennium Imperiali banno innodatum recepisset, & quod pacem juratam & Cæsareo decreto munitam violasset *Chron. Osnabrug. d. l. p. 235.* Admotis igitur copiis Rhedam oppidum destruunt, arcem verò in sextum mensem obsidione coronatam oppugnant, donec tandem per arbitros de compositione actum, & ingens pecuniæ summa ad obsidionem solvendam soluta *Annal. Pad. d. l.* *Chron. Osnabrug. d. l. p. 236.* Burchardus verò Strombergensis, quem maximè illa oppugnatio spectabat, seu factâ compositione dimissus seu elapsus trans Visurgim profugit, receptusque à Ducibus Brunsvicensibus in Grubenhagen castro aliquandiu deliruit, quem tamen in diœcesin Monasteriensem rediisse credunt *Annal. Paderb. p. 11. tit. XIV. p. 407.* aliter tamen sentit Hammelmann. in *Chronic. Oldenburgensi* p. 152. *verbis* und ist der rechte Erbe nemlich Burggraff Johann ic. endlich im Land zu Braunschweig bey den Herzogen zu Grubenhagen gestorben. Castrum verò Strombergense cum amplis bonorum possessionibus Florentio & Ecclesiæ Monasteriensi assertum est *Annal. d. l.* Cyriacus Spangenberg. in *Nidelspiegel* l. 10. C. 15. p. 298. p. 319.

§. XI.

Sed an jure illegitimo, seu perperam videtur Hermann

B

Her.

Hammelmanno Burgraviatus Strombergensis ad Episcopatum Monasteriensem pervenerit, disquirendum est. Scribit verò ille in *tractatu de familia emortuis pag. 70. Monasterienses arcem & amplum dominium vi obtinuisse & in Chron. Oldenburg. p. 152. und ist der rechte Erbe / nemlich Burgraff Johann verjagt / ins Elend vertrieben* 16. verum enim vero vim exigebat Burgravius Strombergensis audacia multis sceleribus infamis, quæ in Episcopatum Monasteriensem vicinasque terras tanta erat, ut nec Agricola, nec Mercator, nec Clericus ab his uspiam tutus fuerit, frustraque essent ad hunc coercendum Episcopi minæ, intentatæ sacrorum pœnæ, Imperatoris proscriptio. *Annal. Paderb. ad an. 1576. neque sic furere satis erat, pacem tam juramento quàm imperiali decreto munitam violarat, & sacrilega multa contra illam perpetrârât Chron. Osnabrug. pag. 235. in f. Cogente igitur durissimo necessitatis telo, Episcopus, arma armis opposuit, ut iniustos Burchardi longè latèque grassantis insultus repelleret. Aiquè enim Princeps, qui sua non defendit, quàm hostis, qui aliena invadit, conscientiam lædit, & Bellum quod se suæque defendendi causâ suscipitur, iustissimum est, cui ipsa necessitas jus porrigit. Liv. lib. 43. Cap. 41. Ex hac igitur belli iustitia oritur iusta Burgraviatus Strombergensis bellica occupatio, quæ gentium moribus recepta habetur, Textor. in Synops. jur. gent. Cap. IX. n. 18. Grot. de Jure B. & P. l. III. C. VI. neque aliter in Episcopatu Monasteriensi vicinisque terris tuta quies stabiliri poterat, quam ut Burchardus Burgraviatu suo penitus ejiceretur. Quibus omnibus accedit infeudatio Imperatoria de hoc Burgraviatu Episcopo Monasteriensi facta, maluit scilicet Carol. IV. Imp. Episcopum Monasteriensem Burgraviû dignitate castroque donatum exornari, quam publicum*

blicum in eo praeponem pati *Annal. Pad. d. l. quod & inuunt*
 Hoppenrodii in Stammbuch voc. Stromberg. Eine
 Herrschaft in Westphaln / ist unter den Kayser Carolo
 den VI. dem Bischoff zu Münster zugefalt worden / alsß
 der Graff aus etlichen Ursachen von dem Kayser ward
 in die Acht erklehret. ut non appareat, Burgraviatum
 Strombergensem jure illegitimo ad Episcopatum Monasteri-
 ensensem devolutum esse; adest enim belli justitia, & ipsa
 infeudatio Imperatoria.

§. XII.

Jure igitur optimo Episcopus Monasteriensis Burgra-
 viatum Strombergensem possidet, & ratione illius insignia
 gerit. Constat quippe ex Heraldicis Scutum, quo Re-
 rendissimus Episcopus tutitur quadripartitum esse; ita ut 1.
 & 4. area caerulea ipsius Episcopatus digma, *fasciam auream*
 contineant. 2. ex argenteo & minio *saeta* in superiore argentea
 parte, *tres aviculae nigrae pedibus inferiorem rubeam partem*
tangentes referat, quod symbolum est Burgraviatus Strom-
 bergensis. 3. *rubea tres nummos Byzantinos aureos* Borco-
 loensem scilicet tesseram exhibeat: media verò clypei
 regio originaria Episcoporum Monasteriensium insignia re-
 praesentet. Spener. *Oper. herald. part. spec. l. 3. C. 25. §. 10.*
Imhoff. notic. Procer. Imper. l. 3. C. 19. §. 3. Europ Herald
P. 1. pag. 375. Pfessing. ad Vitriar. Tit. XV. pag. 1206, inde-
 que est, quod Episcopus Monasteriensis tanquam Burgra-
 vius Imperii jam olim votum ac sessionem inter Imperii
 Principes saeculares petierit, vid. iteratum memoriale apud
 Limnæum in *addit. ad J. P. tom. 1. l. 4. C. 4.* cum verò Status
 Imperii petito illius tam vehementer sese opponerent, vid.
 Pfanner *bist. Comitior. C. 4. §. 82.* voti sui compos fieri non
 poterat, Anno igitur 1708. de novo petiit ad Curiam Prin-

cipum admitti *Staats Canzleyen Tom. XII. pag. 742. & 780.* neque tamen votum ac sessionem obtinere potuit, ut proinde non habenda fides sit dem *allgemeinen historischen Lexic.* dum voc. *Stromburg* refert, Episcopum Monasteriensem ob Burgraviatum Strombergensem votum in Comitiiis exercere, quod enim olim ad votum ac sessionem non admittus sit, probat schema Lundorpium, quorum Comitiorum Principes seculares eorundemque Legati expressim nominantur, nec tamen inter illos Burgravius Strombergensis vel Legatus ejus occurrit. Nec magis ejus mentio fit in Hermesiano Comitiorum Schemate; quod neque postmodum inter Cives Imperii receptus sit, patet ex eo, quod an. 1708. de novo postularit admitti, de actuali verò admissione acta Comititalia hactenus tacuerint, quamvis nemo inficias ire queat, prætensionem voti hujus optimis fundamentis inniti, quæ venia Reverendissimi & Celsissimi moderni Episcopi Monasteriensis & Paderbornensis paucis delineabimus;

§. XIII.

Videndum igitur est, quid requiratur, ut quis votum ac sessionem in comitiis obtinere queat. Primò cautum est Legibus Imperii, neminem in Statuum numerum recipiendum esse, nisi bona dignitati suæ convenientia prius acquisiverit. Capitulat. Ferd. IV. *art. XLV.* Leopold. *art. XLIP.* Joseph. *art. XLII.* Caroli VI. *art. XXII.* & speciatim ad qualitatem status bona Imperii immediata requirit *Recess. novissimus §. 197.* ibi. Sie haben sich denn vorher mit ohnmittelbahren fürstenmäßigen Reichsgütern versehen / und soll forthin ohne vorgehende real Erfüllung aller nothwendigen und bestimften requisiten / und insonderheit erstgedachter Begüterung keiner zur Session und

und Stamm im Fürsten-Rath gelassen werden. Ergo hoc modo bonis immediatis esse præditum habet se instar materiz aptæ ad recipiendam Status formam i. e. jura sessionis & Voti. Suo id exemplo satis comprobatur Princeps de Porcia, qui, cum ob singularia merita ab Imperatore in Principale fastigium erectus esset, Collegio Principum ut in subsellis eorum reciperetur, commendabatur, dum vero bonis immediatis necdum instructus esset, eâ conditione à Principibus ad Senatum admissus est, ut admissionem hanc pro precaria haberet, donec bona immediata acquisivisset, quam conditionem cum non implerent hæredes, loco inter Principes Imperii obtento rursus exciderunt. vid. B. de Lyncker. *de immedietate Civium Imperii: Rom. Germ. pag. 37. seq.* Sic olim Principi Dietrichsteinensi cum ad votum ac sessionem readmitti desideraret, à Senatu Principum opponebatur, quod possessione bonorum immediatâ destitueretur in cujus gratiam non ita pridem, ut fieri particeps sessionis & voti in Comitibus posset, Imperator superioritate in agrum & castrum Traß se exiit, eamque in dictum Principem transtulit, & ita hoc prædium in Austria immediatum effecit. Hennig. *ad Instrum. pac. Mantiff. ad spec. secund. §. 10.* Multz in *Representat. Majest. Imperator. part. 11. Cap. XXII. n. 65.* eadem quoque ex causa ante annos aliquot Comitibus & Baronibus in Comitibus publicis notum fiebat, non debere amplius ad Curiam admitti, qui non bona immediata possiderent, indeque proportionabiliter contribuerent D. de Rhetz *Inst. jur. publ. l. 1. Tit. XV. §. V.* qua propter non ita pridem Comes de Sinzendorf votum & Sessionem in convenciibus Circuli Suevici non prius impetravit, donec dominium in Danhausen obtinuit, quod ante sub corpore Nobilitatis Liberæ coninebatur Multz in *Representat. Majest. Imperator. part. 11.*

Cap. XXII. n. 79. & Cap. XVIII. n. 67. alia quoque Principum noviter creatorum exempla luculenter ostendunt bona immediata requiri, vid. *Recess. noviss.* §. 197. conf. Nitschius ad *Capitulas. Joseph.* pag. 744. seqq. Kulpis. ad *Monzamb. de Statu Imperii* C. 2. §. 9. Pag. 525. Henninges *medicat. ad Instrum. Pac. Mantiff. Ad Spec. secundum. De Statib. Imper.* §. 9. seqq. Multz. in *Repräsentat. Majestas. Imperator. part. II. Cap. XXII. n. 63. seqq.* Novissimè quoque Principi Schvartzburgensi votam ac sessionem in Comitibus querenti inter cetera ab Electore Saxoniz oppositum, quod bonis immediatis Principe dignis careret vid. *Elect. jur. publ. tom. II. pag. 1072.* Neque tamen à possessione bonorum immediatorum ad characterem Status licebit argumentari; nam multi dantur in Imperio Cives, qui sunt immediati, non tamen Status, uti in *Recessu deputat. 1564. §. 29.* Die unmittelbare Freyheit und die Reichs Standschaft direct ad sibi opposuntur, ibi. und wollen wir als Römischer Keyser gegen die so nicht Stände des Reichs / jedoch dem Reiche immediate unterworfenen / diese constitution exerciren. Aptus enim saltem talis est, qui bona immediata possidet, accipiendis juribus Statuum, aptitudo autem ad rem non confert rem ipsam, sed passivè se habet instar materiæ, quæ non ex se formarum producit, sed aliunde recipit. Illustre exemplum suppeditat Nobilitas immediata, illa enim imperio immediate paret, ista Kaiserlicher Majestät und dem Reich ohne Mittel unterworfen. R. J. 1555. §. und in solchen Frieden / propterea tamen Statuum numero accensenda non est, cum ratione formali Statuum, quæ in jure suffragii ac sessionis in comitiis consistit, destituatur. Quamquam si antiquiora respicias tempora, ad Statum Imperii non semper requirere-

tur,

tur, ut possideret bona Imperio immediatè subjecta Becker
lib. III. C. 11 §. VI. cum demum novè constitutum sit *Recess.
noviss.* §. über dieselb. haben wir ut Principum Ordini (denn
fürstlichen Collegio:) inseri cupientes alicujus saltem ter-
ritorii imperialis possessionem habeant vid. Dn. Coccej. in
Prudent. jur. publ. C. 19. §. 2. ex quo apparet, antea etiam sine
bonis imperio immediate subjectis ad Principum Collegium
fuisse admissos. Hertius de *specialibus Rom. Germ. Imperii
Rebusq. earumque diversis nominibus & figuris Sect. 1. §. 11.
in f. opusc. tom. II.* Hodie verò bona immediata ad eò re-
quiruntur, ut in Legum fundamentalium capita bonorum
immediatas transierit frustra dissentiente Limnzo *D. J. P.
1. 1. C. 7. n. 99. seqq.* dum mediatis quoque Civibus posse
nomen & qualitatem Status competere tradit, cujus argu-
menta refutata vide apud B. de Lyncker de immediatate
Civium Imperii §. x. Henning. *ad J. P. mantissa ad speciem
secund. §. 12.*

§. XIV.

An verò præter bona immediata etiam requiratur Su-
perioritas Territorialis non levis hodie est quæstio, quæ
quidem neganda est si antiquum Germaniæ statum confi-
detes, quippe poterant tum Status Imperii esse sine superio-
ritate Territoriali, cum Status Imperii fuerint; antequam
existeret superioritas Territorialis, quæ post Carolingorum
demum tempora cœpit, ut non possit de ratione status Im-
perii videri, sine qua illi & ab origine sua & tot sæculis sub-
sisterunt. An non verò hodie Superioritas Territorialis
ita requiratur, ut qui eâ destitutus ad votum in Comitibus
frustra aspiret, non conveniunt. Alii existimant status Im-
perii esse posse, qui Superioritate Territoriali destituuntur
eamque in rem notabilem extare sanctionem in *Recess. Imp.
A. 1496.*

Augsburg. An. 1548. §. nachdem auch 69. & auch die Grafsen von Tübingen 71. cui sententia inhaeret Hertius de uno homine plures sustinente personas sect. III. §. V. opusc. tom. III. & de specialibus Rom. Germ. Imperii Rebusp. earumque variis nominibus & figuris sect. I. §. II. in not. opusc. tom. II. Verior tamen videtur contraria aliorum sententia, quae Superioritatem Territorialem ad qualitatem Status omnino hodie requirit juxta. d. Rec. §. 66. ibi. Damit da in solchem niemands wider Billigkeit beschweret werde / so haben wir uns mit Churfürsten Fürsten und gemeinen Ständen und der abwesenden Räten und Gesandten verglichen / wo einige Graffen oder Herren wären / welche küniglich ihre dignität erlanget / und dem Reich immediate nicht / sondern andern ihren Landes Fürsten unterworfen / auch nicht Güter ohne Mittel / von oder unter dem Reich hätten / das dieselbe in die Anschläge nicht gezogen aber Diejenige so in dem Reich begütert / oder ander Fürsten subditi immediate nicht wären / daß dieselben nach ziemlichen Dingen gleich andern mit des Reichs Anschlägen belegt werden; ex quibus verbis satis evincitur, Superioritatem Territorialem esse propriam affectionem & essentielle consecutivum Civis Imperii Strauch. diff. Exoter. jur. publ. 4. 16. 22. & in Inst. jur. publ. l. 1. C. 23. n. 8. Neque contraria sententia exemplo Ducatus Württembergici stabiliri poterit, in quem Ulricus ea conditione restitutus, ut illum à Domu Austriaca in feudum recognosceret, salvo jure Imperii, qualitate status & voto in Comitibus; praeterquam enim, quod exemplum hoc singulare sit nec ad consequentias trahendum, nexus hic feudalisi hodie cessat. vid. D. Struv. in syntagm. jur. publ. D. XP. §. III. add. Henning. ad J. P. manifest. l. ad spec. secund. Mediat. §. 12.

Præterea ad obtinendum in Comitibus votum requiritur pro modo censuque bonorum in aliquo Imperii circulo esse descriptum & ad ferenda Reipublicæ onera pro parte sua concurrere, prout sancitur in *Cap. Leopold. art. XLIV.* Das er sich zu einer standswürdigem Steuer in einen gewissen Kreis eingelassen und verbunden. Non verò ex eo solum, quod quis in matriculam relatus sit, Statum Imperii arguere licet. Lubricam enim hanc essententiam ex eo pater, quod in Republica nostra Romano-Germanica ante illam, quam Sigismundus Imp. *d. 1431.* conscribi fecit, nulla extet matricula, uti testatur Goldastus *de Regno Bohemia lib. II. C. 17. n. 2.* Mauriti. *de matricula Imper. §. 8.* ex quo tamen sequeretur, nullos ante tempora Sigismundi fuisse Imperii Status, quo dictu nihil absurdius: Ut mirari subeat, quod Limæus *J. P. l. 1. C. 7. n. 91.* in probanda Status qualitate ex sola Imperii matricula frustraneam operam ludat, ob id adversarium nactus Carpozovium in *Tr. de Lege Regia Cap. 3. sect. 12. n. 42. 43.* contra quem se defendere frustra allaborat in *tom II. addit. ad n. 91.* quamvis enim matricula sit instrumentum publicum, in alium tamen finem confectum non est, nisi ut inde constaret, quidnam Imperio hætenus Status contulerint: facit quidem matricula præsumptionem Status, non Statum, Meischner *tom. III. decis. 6. n. 20.* & licet plenè probaret, aliud tamen est, quod probat, aliud quod facit Statum vid. Dn. Cocceji. *de Caractere Statuum Imperii Sect. II. §. XXI.* Conf. Miltz. in *Repræsentat. Majestat. Imperator. part. II. Cap. XVIII. v. 22. seqq.* neque exinde, quod hodie nemo matriculæ inseratur, nisi qui Status est, contraria sententia sustineri potest, cum

ne sic quidem matricula statum conficiat, postquam is in-
eam tum demum recipitur, qui jam status Imperii est B.
de Lyncker in *annal. ad Schwed. jus publ. sect. II. C. I. §. VI.*
quod autem existit, formam essentiamque suam haber,
quam demum postea dare inscriptio nulla ratione potest
vid. Henning. *Meditat. ad J. P. Mantissa ad spec. secund. Me-
ditat. §. 28.* ubi & dissentienti Limnzo satisfacit.

§. XVI.

Hactenus dicta applicanda sunt ad Episcopum Mo-
nasteriensem, an scilicet ea quæ Leges imperii requirunt,
in eo concurrant. Primum itaque erat requisitum, ut vo-
rum ac sessionem in Comitibus quærens possideat bona Impe-
rii immediata. Constat verò Burgraviatum Strombergen-
sem adeò illustrem esse, ut Prælatorum, Nobilium, Opi-
dorum, vicorumque frequentia sit inclutus, testis est ipse
Episcopus in *memoriali secundo Eerdinando III. Imp. præ-
sentato. verb. Idahero nicht zu zweiffeln / das mir we-
gen des Fürstenthums und Burggraffthums Strom-
berg sessio und vorum gebühre / dieweil ich nicht allein
den alten Burgsitz Stromberg sondern das dazu gehö-
rige territorium, welches nicht geringer als viel würck-
lich vorum & sessionem habende Fürsten in Besiz habe /
und zu des H. Reichs Fürstenstands reputation gung-
sahm possessionirt, auch vornehme Prælaten Edle Rit-
ter Städt und Flecken unter sich hat.* Ex quibus abun-
de patet Episcopum Monasteriensem ratione Burgraviatus
Strombergenensis bonis immediatis sufficienter instructum
esse.

§. XVII.

Neque superioritas Territorialis in Burgraviatu Strom-
bergenſi deficit, quam ex investitura Cæsarea colligere licet,
quæ

quæ cum Regalibus, juribus, & prærogativis Episcopo Monasteriensi nominatim fieri solet fatente ipso Episcopo in *memoriali primo* ibi mir auch den Titul des H. Reichs Burggraff zu Stromberg und ebenmäßiſig die davon dependirende Reichs Regalia, dignitäten / prærogativen / und gerechtsahme in gleicher hoher Kayserslicher Gnaden ertheilet haben: jam verò exinde, quando Imperator alicui immediatum territorium concedit, ipsa superioritas Territorialis simul concessa censetur B. de Lyncker de *Superiorit. Territor. pag. 21. Henninges Meditat. ad Instrum. Pac. Mantiff. I. ad Spec. IV. de superiorit. Territor. §. 19. Klock. Consil. 3. qu. 2. post Tr. de Contribut. p. 46. a. etiam non additis verbis mit aller Hoch- und Herrligkeit Knipschild de Privilig. Cincat. Imperial. l. 2. C. 5. n. 48. quapropter quicunque probaverit legitime territorium universale & dominium, & si de aliquo districtu controversia existat ad territorium tamen pertinente vel ei incorporato, habet fundatam intentionem, quod superioritas Landsfürstliche Obrigkeit ipsum concernat. Knicken de *jure Territorii Cap. V. n. 100.**

§. XVIII.

Porro requirebamus, ut votum ac sessionem in Comitibus ambiens Sich zu einer Standswürdigen Steuer in einen gewissen Kreis eingelassen und verbunden / qua de re Episcopus Monast. ita effatur in *Memoriali secundo*, und obzwar meine Vorfahren dasselbe meinen Stifft einverleibt / und in eine vornehme Pflererey redigiret / auch davon die collectas und Reichssteuer nicht absonderlich sondern in den gemeinen Anschlag meines Stiffts mit beygetragen etc. non tamen exinde, quod Burgravias Strombergensis cum Episcopatu Monasteriensi unicus sit,

C 2

existi-

existimandum est, Burgraviatum Strombergensem extinctum esse, cum unio non mutet bonorum separatorum naturam. Mod. Pistor. *conf. 40. n. 145. vol. 1. Goedd. 3. Marburg. Conf. 33. n. 262. Et conf. 37. n. 788. vol. 4.* maxime, si unio voluntaria non ita facta sit, ut res unita per unionem quasi consumpta, & perse non amplius existens censeatur, sed nomen suum retineat. Schrader *de Feudis 2. part. 8. sect. 3. n. 10.*

§. XIX.

His aliisque in iterato memoriali ab Episcopo Monasteriensis adductis motus Ferdinandus III. Imperator, non potuit non, quin Cæsareo decreto *de an. 1653. d. 2. Julii* æquum Episcopi petatum sublevaret quod ex Limnzo *in addit. ad Tom. 1. l. 4. C. 4.* hic lubet inserere. Von der Römischen Kayserlichen Majestät unserem allernädigsten Herren wird Ihr. Churfürstlichen Gnaden zu Maynz dasjenig communiciret was bey allerhöchst gedachter Kayserlicher Majestät / des Herrn Bischoffs zu Münster Fürstlichen Gnaden wegen der Burggraffschafft Stromberg / damit demselben derenthalben Session und Stimme in den Fürsten Rathe Verstattet werden mögte / in Unterthänigkeit angebracht / und gebethen hat. Wann nun Ihr. Kayserlichen Majestät diesfalls aus denen wohltermelten Herren Bischoffen angeführten und andern erheblichen Ursachen ihres Orths einig Bedenken nicht haben sondern solches auch vor billig halten. Als haben dieselbe dessen Hochgedachte ihro Churfürstliche Gnaden zu Maynz zu dem Ende erinnern wollen / ob sie gehörigen Orten die fernere Nothdurfft verfügen wolten / damit mehr wohlgedachter Herr Bischoff Fürstlichen Gnaden zu Münster diesfalls zu ihren in-

tent

tent gelangen / und ihr die gebührende Session und Stimme / mit dem ehesten verstattet werden mögte: ideoque magis decretum hoc Cæsareum ad fundandam Episcopi prætensionem notari meretur, eo quod antiquissimum sit inter omnia decreta, quæ Principes ad votum ac sessionem vel postliminio readmitti, vel de novo recipi cupientes ab Imperatoria Majestate obtinuerunt.

§. XX.

Nil igitur videbatur deesse, quàm consensus Principum, in quorum Collegium Episcopus ob Burgraviatum Strombergensem erat introducendus. Constat quippe ex *Rec. noviss.* 8. über dieses haben *ic. verb.* das forthin ohne der Churfürsten und Ständen Vorwissen und Consens keiner zur Session und Stimm im Fürsten Rath zugelassen werde distinctius hæc leguntur in Capitulat *Leopold. art. 44.* Niemand von den neu erhobeten Fürsten/Gräffen und Herren dem Fürstlichen Collegio, es seye gleich auf derselbigen oder der Gräffen Bäncken ad sessionem & votum wieder dero Willen aufdringen / Sie haben sich dann dazu mit Fürstenmäßigen und Gräfflichen Reichsgütern qualificiret / und zu einer Standswürdigen Steuer in einen gewissen Kreis eingelassen und verbunden / und über solches alles neben dem Churfürstlichen auch dasjenige Collegium oder Banc darinnen sie aufgenommen werden sollen vorherognungsmäßig gehdret worden: quod acta introductionis Mariborugii separatim Francofurti 1707. edita luculenter edocent; hunc verò Principum consensum tacite obtinuiffe videtur Episcopus Monasteriensis, quod nomine illius distinctè facta legatur subscriptio *Recessus Imperii noviss. his verbis* wegen der Burggraffschafft Stromberg ubi Legatus

Monasteriensis, qui post discessum Episcopi ex Comitibus votum, Monasteriense proposuit, munus duplex his verbis habuisse significatur, nempe & monasteriensis Episcopatus & Strombergensis Burgraviatus nomine comitialibus placitis consentiendi. Ex qua subscriptione non exiguum sane fundamentum prætensioni Episcopi Monasteriensis enatum est.

§. XXI.

Postis hisce fundamentis, quibus innititur prætensio Episcopi Monasteriensis, restant num discutienda ea, quæ illi obmoventur in Feciali Europæo pag. 374. & ab auctore, der unmaßgeblichen Gedanken über die von verschiedenen Fürsten gesuchten neuen vota &c. §. 2. scilicet. 1. seye es ohngewöhnlich das ein geistlicher Fürst auf weltlicher Banck sitze / 2. die quaterniones im Reiche darauf dieses Burggraffthum mit gegründet seyn sol / seyn ohne fundament. 3. alle Burggraffthümer nicht eben die Fürstliche dignität nach sich ziehen / daher auf ungewisses keine personal votum zu ertheilen / 4. seye annoch ungewis wo solche Burggraffschafft huiet / indem etliche solche nicht in Westphalen an der Lippe / sondern in der Unterspaltz auf den Hunderick unserne Simmern setzen conf. Pfanner *bisfor*. Comissor. l. 4. §. 82.

§. XXII.

Quod primam attinet objectionem, es seye ohngewöhnlich das ein geistlicher Fürst auf weltlicher Banck sitze quæ etiam ex ratione Franc. Irenic. in *Comm. ad Burgold.* p. 2. pag. 39. Episcopo Monasteriensi ob Burgraviatum Strombergensem votum ac sessionem in comitis denegat. Verum nihil novi erit Episcopum, quæ talem & quæ Burgravium Imperii in Comitibus suffragium ferre, cum nihil novi

novi secum trahat, Electorem Hanoveranum ut Principem Imperii & ut Episcopum Osnabrugensem ob definitam in Instrum. pac. Osnabrug. art. XIII. §. 1. alternativam successionem voto gaudere, Ducem Holsatiz ut talem, & si regenti Duci Episcopatus Lubecensis obveniret, ut Episcopum votiac sessionis participem esse, quid igitur novi foret, si Episcopus Monasteriensis qua Burgravius Imperii votum obtineret, veluti id qua Episcopus exercet; eoque minus persona Principis Ecclesiastica obstare poterit, si præsupponas Episcopum Germaniz ex pacto inter Henricum V. Imperatorem & Calixtum II. Pontificem An. 1122. i into, tanquam duplicem personam considerari, ut Principem dependere ab Imperatore & imperio, ut Episcopum à Pontifice vid. Pfeffing. ad *Vitriar. jus publ. l. 1. Tit. II. pag. 65.* Hugo de *Status Region. German. C. 4. §. 16.* Wintzler de *jure Episcopali Tit. 21. n. 3.* Hertius de *uno homine plures sustinente personas sect. III. §. VII. opuscul. tom. III.* hinc Merkelbach apud Klockium *l. conf. 14. n. 71.* Das in heiligen Reich deutscher Nation die Bischöffe nicht blosslich vor Geistliche/ sonder auch vor weltliche Stände anzusehen/ und nicht weniger denen weltlichen Fürsten vom heiligen Reich und der Kayserlichen Majestät mit Landesfürstlicher Obrikeit/ Regalien, Herrlich und anderen Weltlichkeiten belehnet sind. Jam verò Episcopus Monasteriensis non qua Episcopus, sed qua Burgravius Strombergensis votum ac sessionem in Comitiiis prætendit: quid quod vota in Comitiiis non à personæ dignitate dependeant, sed territorii inhæreant, quanquam id ipsum à nonnullis in controversiam vocetur, eoquod indignum illis videatur, dignitatem ordinum Imperii glebæ adscribi. Limn. de *J. P. l. 1. C. VII. n. 96.* Myler. de *Status Imper. C. II. n. 9.* Schvveder,

der. *J. P. sect. 2. C. 1. §. 9.* horum tamen sententiam nulla ratione suffultam esse vel inde patet, cum characterem Status constituat sessio ac votum in Comitibus vid, Dn. Coccejus *de characterē statuum Imperii sect. 11.* Kulpis, *de Legat. Stat. Imper. Cap. IV. §. 4.* hoc autem intuitu certi territorii præstetur, notum præterea sit ex *Recess. noviss. §. 197.* ad qualitatem Status bona Imperii immediata requiri, quæ necessaria non forent, si votum à personæ dignitate dependeret, & cum capitula sede vacante ad Comitibus universalibus æquè, ac particularia vocentur, ut patet ex subscriptione *Recess. Imper. de An. 1555. 1559. 1576.* ad Schultz. *V. J. P. V. 1. Ex. X. 16. 17. lit.* D. Gastel. *de statu publ. Europa C. 37. n. 4.* idemque comprobatur disertis verbis Instrumentum Pac. Cz. far. Succ. *art. V. §. 21.* ibi. *iidem aut sede vacante capitula & quibus administratio cum iis conjunctim competit, ad universales sive ac particulares deputationum Visitationum revisionum aliosque conventus imperiales literis solitis convocantur, & suffragii jure fruuntur:* conf. Henninges *Meditat. ad tit. loc.* satis inde apparet, non tam personæ rationem hic haberi, quam suffragandi juris territorio inhzærentis, atque hinc est, quod *Anno 1641.* in Comitibus Salisburgensibus Legatus provocavit, es seye wissend / das in Heil. Römischen Reich die Sessiones und Vota nicht der Fürstlichen Dignität / sondern dem Lande annectiret seyn / & ex secularibus aliis, es hangedas jus sedendi & votandi im Fürstlichen Rath nicht in persona, sondern in re & territorio teste protocollo apud Londorpium. vid. Nitzschius *ad Capitulat. Josephia. pag. 743. n. 60.* Conf. Hugo *de statu Region. German. C. 4. §. 16.* Dn. de Rehtz *Inst. Jur. publ. L. 1. Tit. XV. §. 1.* Dn. Struv. *Syntagm. Jur. publ. D. XV. §. V.* Henninges *ad Instrum. Pat. manifest. ad specim. secund. meditat. §. 19. seqq.* qui

qui etiam §. 27. dissentienti Victori *de caus. exempt. concl. 78.* satisfacit. ut proinde prima objectio, das ein geistlicher Fürste nicht könne auf weltlicher Bandt sitzen / ex contrariis exemplis, ex duplici Episcopi Germanici persona, & denique ex jure suffragii territorio innexi satis refellatur.

§. XXIII.

Neque majoris ponderis est secundum dubium, die quaterniones im Reich darauf dieses Burggraffthum mit gegründet seyn soll / seyn ohne Fundament. Verum enimvero licet non desint, qui Quaterniones Imperii non omni fundamento destitutos existiment, eoque in Recess. Imper. de An. 1567. §. Daraufnach ausweis 21. Comitibus à Schwarzburg titulus der vier Graffen des Reichs tribuatur, eoque ipsi etiamnum hodie gloriantur. Maximilianus Imperator Wolsfgangum de Weissenbach in locum familiz Meldingensis, quæ itidem inter quatuor milites locum obtinebat, surrogavit, & Episcopus Monasteriensis in memoriali suo diserte dicat das die Burggraffen zu Stromberg unter den vier Burggraffen des Reichs die ersten gewesen. Attamen non tam in Quaternionum veritate, quam ipsa dignitate principali sese fundat Episcopus Monasteriensis prætenso, an igitur Quaterniones fide historica nitantur, an eadem destituantur, nihil oberit: sive cum Conringio *de Civib. Imp. tb. 40. & de finib. Imp. l. 2. C. 29.* asseras, tabulam Quaternionum a Goldasto relatam nihil aliud, quam lusum hominis vani ac inepti esse, eumque, ut multos quaterniones conficeret, non erubuisse totius orbis Respublicas nugis suis concutere: sive cum Fritschio *in addit. ad Limn. l. 1. C. VII.* & in addit. ad Besoldi thesaur. practic. voc. *quatuorviratus.* Quaterniones verisimiles credas, & quod repetita Cæsareæ Majestatis confirmatio accesserit, in suo robore ac vigore eos retinendos esse dicas.

Dissuenda nunc igitur objectio tertia: Burgraviatus
 Strombergensis sepe an sich keine Fürstliche dignität sic &
 Goldast *rom. unic. consis. Imperial. pag. 27.* Burgravium
 Strombergensem inter eos refert Burgravius, qui non sunt
 Principes Imperii, sed in Comitum dignitate. Equidem
 eandem præcipuam in eo vertitur, an olim Burgraviatus
 Strombergensis dignitate principali fulserit, nec ne, si veteres
 Burgravius fuerint Imperii Principes, justum æquumque est,
 successores pari jure gaudere, si non fuerint, res nova ex
 admissione Episcopi Monasteriensis ad votum, ac sessionem,
 desiderabitur; neque solo Burgraviatu dignitatem princi-
 palem fulciri posse alii existimant, eo quod exempla alio-
 rum Burgraviorum contrarium doceant, qui ante fuerunt
 Burgravius, quam ad dignitatem Principum Imperii eve-
 cti sunt, sic Burgravius Norimbergensis à Carolo IV. demum
 Principes creati & a Ruperto Imperatore de Principatu sunt
 investiti, sic Burgravius Misnenses, a Sigismundo Imperato-
 re in numerum Principum recepti sunt; sed præterquam,
 quod alii autem dignitatem Principalem neglectam &
 obtenebratam de novo tantum illuminatam & quasi renova-
 tam esse vide Eyben *de titulo nobilis pag. 39.* hæc nullo modo
 evincunt, quo minus Burgravius Strombergensis inter Princi-
 pum album referantur, posito enim de veteri eorundem
 dignitate nondum satis apparere, neque tamen contrarium,
 quod non habuerint, prorsus evidens esse dixeris, non e-
 nim exinde, quod de prima origine dubitetur, negativè in-
 ferre licet, eum & Misnenses Marchiones Principis dignita-
 tem adepti sint, licet non adeo constet, quando Principum
 numero adscripti sint, neque minus Marchiones Badenses
 Principum dignitate gloriantur, quamvis de prima origine
 dubitetur. *Dn. Struv. synagm. jur. publ. D. XX. §. XXIX.* pari
 ratione

ratione; quanquam nondum certo constet, quando Burgraviis Stroombergenibus dignitas principalis collata fuerit, inde tamen frustra argues eam non collatam esse; suffragatur communis fere Doctorum jur. publ. sententia, quæ Burgraviatui Stroombergenfi dignitatem principalem tribuit vid. Schilt. *Inst. jur. publ. l. 2. Tit. § 7.* Schynad. *Inst. J. P. part. spec. Sect. II. C. VII. § X.* Horn. *in Prudent. jur. publ. Cap. XXII.* §. XI. Hermes *fasc. jur. publ. C. 33. n. 6.* Reincking. *de Regim. secular. & Ecclesiast. l. 6. c. 13.* Eyben *de Tit. Nobilit. §. XXIII.* Multz *in Repræsentat. Majest. Imperator. part. II. Cap. XXII. n. 40.*

§. XXV.

Ad tertium dubium Es sepe annoch ungewis wo solche Burggraffschafft stuiret, videri ea possunt, quæ dicta §. VII. Ultimo denique obijci solet multitudo votorum tandem laboraturam esse Principum curiam, si conquisitis undequaque Ducatuum, Principatum, Comitatum, titulis, loci in Comitibus obtinendi licentia fieret. Non enim ex re imperii esse somniat Burgoldensis *in Colleg. jur. publ. p. 3. pag. 27.* Si Votorum numerus magis accrescat, cum ob nimiam votorum copiam negotia in Comitibus pertractanda felicem exitum difficulter fortiri queant, plures pæconæ tardius conveniant, multum temporis disputando inutiliter teratur, difficile sit tot in unam coire sententiam &c. sed hæc ad impediendum Episcopi Monasteriensis votum parum ponderis videntur asferre, non enim vitia illa ex novis demum votis metuenda sunt, sed olim jam de hisce Comitiorum morbis alii querelas egerunt, & quanquam non diffidendum sit, multitudinem suffragantium variis incommodis esse obnoxiam, æque negotia facilius a paucis, quam multis tractari posset sed recte scribit Horn. *de Burgraviis Magdeb. pag. 95.* si huic argumentationi vis inesset, dici posset longe melius adhuc esse, si summa rerum penes unum

foret, a cuius nutu omnia dependerent, a quo longe facilius ea peragi possent, quam si a pluribus etsi paucis tractari debeant. Neque existimandum est cum aliis, pluralitatem votorum tam Constitutionibus quam observantia imperii adversari, ceu videtur auctori *der unmaßgeblichen Bedanken über die gesuchten neuen Vota &c. p. 11. §. 3.* aliud namque docet *Recess. Imper. d. An. 1570.* scopo scilicet Reipublicae Germaniae apprimè convenire imperium membris ac votis augeri §. 163. ibi. Nachdem auch noch etliche Reichsstände hiebevör / so noch zur Zeit zu keiner Session kommen / und derhalben mit keinem streitig worden: damit dann denselben ihre gebürliche Session und Stimme im Reichstag eingegeben / und also das Reich an seinen Gliedern / Stimmen und Anlagen gestärket würde / seynd wir erbietig / mit denselbigen billige Verordnung zu ehester Gelegenheit doch in dem des Reichs und andere interessenten nothdurfft zu bedencken / fürnehmen zu lassen. Neque observantiae contrarium inducitur, nonnulli enim ex Principibus Imperii ter, quater, quinquies, imò sexies, suffragium ferunt, cum unus idemque Status diversae conditionis regiones possidere possit, hinc fit, ut diversis Imperii Statuum collegiis accenseatur, quod Imperii Recessus abunde loquuntur, vid. Bertram. *de Comitibus §. 42.* Conring. *annotat. ad Lampad. p. 3. C. 5. §. 16.* quo igitur jure aliis contraria Imperii observantia objici poterit, si jure suo utentes plura vota ambiant. conf. Epicius ad d. tractat. *Von unmaßgeblichen Bedanken &c. pars. 11. §. 21.* in Elect. jur. publ. tom. II. pag. 1097. seq.

§. XXVI

Ex his omnibus igitur abunde patet, fundatam esse Episcopi Monasteriensis praetensionem, ratione voti ob Burgra-

graviatum Strombergensem. si consideres investituram Cæsaream quæ de Burgraviatu Strombergensi, cum Regalibus juribus & prærogativis nominatim fieri solet Episcopo Monasteriensi, si perpendas Cæsareum decretum, quo Ferdinandus Imp. nihil iniquum arduumve postulari ratus, Electorem Moguntinum, ut suo ea in re officio fungeretur, commonuit, si denique mente volvas factam ob Burgraviatum Strombergensem subscriptionem Recessus novissimi quæ expressis verbis ita concepta, ut duplex votum designet, ex quibus omnibus Episcopum Monasteriensem ob Burgraviatum Strombergensem Proceribus Imperii optimo jure accenseri posse, recte dixeris.

DOMINO AVTORI

Amico suo inter paucos æstimatissimo

S. P. D.

FRIDERICVS HOVCK,

Rectam insistere viam, ordinem tenere, methodumque studii addiscendi idoneam complecti, quantum utilitatis attulerit, vix verbis exprimi potest. Tantum e contra damnum, qui proprio pruritu sineque consilio prudentiorum in studia ruunt, experti sunt. Quæ huic motui imprimis lepida illa ingenia implicita sunt, quæ artem saluberrimam, puta Medicinam, illos manibus aggrediuntur, initium faciendo de statu præternaturali, imo, quod merito mirari subit animum, de praxi aliquando ipsa, nescientes, vel obliiti plane

per vulgati proverbii; Rectum indicem esse sui obliqui
quo indigitatur statum naturalem praenaturali
pramittendum esse. Datur & aliud genus hominum
prioribus ferme simile, quod delectatur studio juris
publici admodum utili unaque difficili antequam de-
gustare cognitionem Historia commemorato quam
aristotele juncta: Unde dum biant in hoc id effici-
unt, ut magna labore nihil egisse videantur. Non in-
juste & vos bis in censuram arcesso: Civilistas stricti
sic dictos, qui superficiali juris Romani prudentia con-
tenti vos praestantes jure Consultos esse deliratis, Vos
inquam adeo strictis cancellis studia vestra includitis,
ut negligendo, ne dicam spernendo studia elegantiora,
historiam, jus publicum &c. classem Rabularum incur-
ratis, quorum iurgium fora nimium quantum bodie
strepitant. Felix inno felicissimus ergo ille depraedican-
dus est, qui eandem Tecum Richtere dulcissime calcavit
viam: Sicut enim masculè Te jure Consultum in nu-
perrima summo cum studio conscripta dissertatione pre-
buisi, ita reliquis Erudito necessariis studiis Te imbu-
tum esse sufficienter praesenti labore non vulgari de-
monstrasti. Perge sic inclarescere indefesso animo, &
in rem literariam, quam strenuè coluisti, sœnere amplo
refundere, qua avido hausisti pectore. Deus conati-
bus Tuis clementer annuat, ut finem exoptatum la-
boris Tui indefessi attingere latius queas. dab.

Museo in Athenaeo Salano M DCCXII.

D. XXI. Septemb.

